

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 22:01
Diariernr: 21/01713
Handläggare: Annika Bjursell
Ämnesord: SFB, socialförsäkring, sjukförsäkring, prisbasbelopp, rehabiliteringskedja
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan: -
Datum: 2022-01-03
Mottagare: Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Ändringar i socialförsäkringsbalken från och med 1 januari och 1 februari 2022
Ersätter: -
Bilagor: -

Sammanfattning

Riksdagen beslutade den 15 december 2021 om lagändringar i socialförsäkringsbalken som gäller från och med den 1 januari respektive den 1 februari 2022.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 22:01

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Annika Bjursell

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Ändringar i socialförsäkringsbalken från och med 1 januari och 1 februari 2022

Riksdagen beslutade den 15 december 2021 om lagändringar i socialförsäkringsbalken som gäller från och med den 1 januari respektive den 1 februari 2022.

Ändringar som träder i kraft den 1 januari 2022

Höjt inkomsttak i sjukförsäkringen

Taket i sjukförsäkringen höjs från 8 till 10 prisbasbelopp. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr. Som skäl för höjningen anges att inkomstbortfallsprincipen i försäkringen har försvagats. De förmåner som föreslås omfattas av höjningen är sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, smittbärandepenning och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön. För år 2022 innebär det att takbeloppet för ovan nämnda ersättningar, omräknat till månadslön, blir 40 250 kr. Se även cirkulär 21:53 om ändringar i Allmänna bestämmelser till följd av detta.

Höjd garantinivå i sjukersättning och aktivitetsersättning

Garantinivån för hel sjukersättning från och med den månad då den försäkrade fyller 30 år höjs med 0,25 prisbasbelopp, så att den för året räknat motsvarar 2,78 prisbasbelopp. För hel sjukersättning till och med månaden innan den månad då den försäkrade fyller 30 år samt för hel aktivitetsersättning, ska garantinivåerna på motsvarande sätt höjas med 0,25 prisbasbelopp. Som skäl för beslutet anges att den ekonomiska tryggheten för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning behöver stärkas ytterligare.

Ändringar som träder i kraft den 1 februari 2022

En ytterligare möjlighet att skjuta upp bedömningen mot normalt förekommande arbete

Regeringen anser att det behövs ytterligare undantag i rehabiliteringskedjan från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid dag 180. Bedömningen om arbetsförmågan är nedsatt i förhållande till ett förvävarsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden ska skjutas upp om det finns *särskilda skäl* som grundas på att den försäkrade kan förväntas återgå i arbete hos arbetsgivaren före den tidpunkt då han eller hon har haft nedsatt arbetsförmåga i 550 dagar.

Om arbetstagaren bedöms med hög sannolikhet kunna återgå i arbete före dag 550 i sjukperioden, kan undantaget användas. *Särskilda skäl* innebär alltså ytterligare en möjlighet till undantag från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete dag 180 och 365. Undantaget vid särskilda skäl gäller då utöver redan gällande undantag för *övertvägande skäl* samt när det är *oskäligt* att bedöma individens arbetsförmåga mot normalt förekommande arbete. För mer information om undantagen i rehabiliteringskedjan, läs cirkulär 21:18.

Förändrad arbetsförmågeprövning från 62 års ålder för sjukpenning

Ändringen innebär att personer som har begränsad tid kvar av arbetslivet ska undantas från bedömningen mot normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. I stället ska dessa personer från och med dag 181 i sjukperioden få sin arbetsförmåga bedömd mot arbete hos den befintliga arbetsgivaren. Regleringen gäller personer med anställning som uppnått den ålder då inkomstpension tidigast kan lämnas. Idag är den åldern 62 år.

Som skäl för ändringen anges att människor i nära anslutning till pensionsåldern, som drabbats av sjukdom, ska få möjlighet att fortsätta i sitt arbete partiellt och därmed möjlighet att förlänga sitt yrkesliv i stället för att hänvisas till en omställningsprocess i nära anslutning till den ålder när människor normalt lämnar yrkeslivet. Det syftar också till att hindra att berörda äldre tar ut sin ålderspension i förtid och på det sättet får en lägre ålderspension livet ut.

Utökade möjligheter för försäkrade som arbetar vid behov att få sin arbetsförmåga bedömd mot behovsanställningen

Regeringen vill med ändringen förbättra tryggheten vid sjukdom för personer med så kallad behovsanställning. Ändringen berör alltså personer

som inte har rätt till sjuklön från arbetsgivaren enligt Lagen om sjuklön (1991:1047).

Om *det kan antas* att den försäkrade skulle ha förvärvat arbetat om han eller hon inte hade blivit sjuk, ska den behovsanställda få sin arbetsförmåga bedömd mot behovsanställningen i sjukpenningärenden. Det innebär en ökad möjlighet för behovsanställda att få sjukpenning som baseras på behovsanställningen, istället för bedömning och ersättning såsom om denne var arbetslös. Något krav att arbetspass ska finnas inbokade vid insjuknande finns alltså inte, utan ändringen innebär att en helhetsbedömning ska göras i denna del. Vid tillämpning av socialförsäkringsbalkens bestämmelser om rätt till sjukpenning ska med behovsanställd avses en försäkrad som vid behov kallas in för att arbeta i en tidsbegränsad anställning eller som är anställd för att arbeta vid behov.

Från och med den tidpunkt då den behovsanställda har haft nedsatt arbetsförmåga under 90 dagar ska det dessutom beaktas om den behovsanställda har sådan förmåga att han eller hon kan försörja sig själv genom sådant förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden eller annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne. Bedömningen av arbetsförmågans nedsättning ska då göras i förhållande till högst ett heltidsarbete. Det ska införas en bestämmelse som upplyser om att de vanliga bestämmelserna om bedömning av arbetsförmåga i rehabiliteringskedjan gäller om den behovsanställda omfattas av en överenskommelse om att utföra arbete under en särskilt angiven tid. Den som får arbetsförmågan bedömd mot sin behovsanställning ska inte få sjukpenningen begränsad till det högsta belopp som kan betalas ut till den som är arbetslös.

Mer flexibel förläggning av arbetstid vid deltidssjukskrivning

Försäkringskassan kan bevilja sjukpenning på deltid utifrån en annan förläggning av arbetstiden än att arbetstiden minskas lika mycket varje dag förutsatt att en sådan förläggning inte försämrar möjligheterna till återgång i arbete. Ändringen innebär att annan förläggning av arbetstiden nu är möjlig i högre utsträckning än tidigare. Det är som alltid Försäkringskassan som bedömer varje ärende för sig.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Ida Eklöf

Annika Bjursell